

# Danmark kan vinde krige - men vi taber alligevel

Pol. 22. dec. 2016



INTERNATIONAL ANALYSE

MICHAEL JARLNER

INTERNATIONAL REDAKTØR

**Danmark har ført den ene nytteløse krig efter den anden, viser ny rapport fra Forsvarets Efterretningstjeneste (FE)**

Danmarks lange serie af krige og militære operationer har slået fejl. For nok har vi sammen med store allierede som USA og Storbritannien været i stand til at vælte siddende regimer, men vi har stort set hver gang - fra Libyen til Irak og Afghanistan - tabt freden. Og hvis målet med det hele var at mindske terrortruslen mod os selv, så er også det slået fejl: Krigene har ikke alene øget terrortruslen mod os selv, men også været med til at forstærke det flygtningepres, der sammen med terrorfrygten har rystet hele fundamentet under EU.

Konklusionerne er hårdt trukket op. Men det er essensen af den årlige risikovurdering, som Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) netop har offentliggjort.

Tjenesten giver sig ikke af med at komme med politiske vurderinger eller anbefalinger, men forsøger så nøgternt som muligt at skitsere det trusselsbillede, som Danmark står over for. Ikke desto mindre - eller måske netop derfor - er det et trusselsbillede, der må give stof til eftertanke

for både denne og tidligere regeringer. De har nemlig i årevis trukket en lige linje mellem ønsket om udenrigspolitisk aktivisme og dansk deltagelse i alskens krige.

## Et dansk paradoks

Da Danmark trak sine sidste egentlige kamptrupper ud af Afghanistan i 2014, havde danske soldater været i landet i over ti år. 43 havde mistet livet i tjenesten.

Her to år efter kan Forsvarets Efterretningstjeneste fastslå, at Taleban fortsat vinder terræn og i dag er så sejrssikre, at de næppe for alvor sætter sig til forhandlingsbordet med den vestligstøttede regering. Den fjende, som Danmark altså siden 2002 har været med til at bekæmpe sammen med især USA og Storbritannien, er altså allerede tilbage i en central magtposition. Men ikke nok med det.

Situationen bidrager også til et øget flygtningepres mod Europa. Eller som FE selv skriver:

»Udsigt til arbejdsløshed og fortsat konflikt bevirker, at migration til Europa er et stærkt ønske hos mange unge afghanere. Det blev demonstreret i 2015, hvor 176.900 afghanere søgte asyl i EU-landene. Eskalering af konflikten vil øge det afghanske flygtningepres på Europa.«

Ønsket om at søge til Europa bliver forstærket af, at Pakistan og Iran i 2016 er begyndt at presse store grupper af afghanske flygtninge ud, påpeger FE.

Også Libyen, hvor Danmark i 2011 var med til at vælte den daværende diktator, Muammar Gaddafi, er så ramt af kaos, at det bidrager til flygtningestrømme fra Afrika og op mod Europa. Vi havde aldrig en plan for freden, kun for krigen.

»Libyen er blevet attraktiv som transitland for afrikanske migranter som følge af den fortsatte uro og konflikt i landet samt fraværet af stabile regerings- og sikkerhedsstrukturer«, skriver FE. »Det bety-

der, at militser og kriminelle netværk, der står for transporten fra Libyen til Europa, kan operere forholdsvis uhindret.

Det ironiske er altså, at skiftende regeringer og folketingsflertal over de seneste år har sendt danske soldater ud på missioner, der har været med til at øge et flygtningepres, som selsvamme regeringer og flertal - fra Dansk Folkeparti og Venstre til Socialdemokratiet - har set som et af vores primære problemer.

## Vi gjorde os til terrormål

Irak udgør sit helt eget problem. Her fældede en danskstøttet koalition under ledelse af USA i 2003 den tidligere diktator Saddam Hussein. Men også her tabte Vesten freden, da de nye shiamuslimske magthavere - med støtte fra Iran - kørte de tidligere og overvejende sunnimuslimske magthavere ud på et sidespor: Det skabte grobund for en sunnimuslimsk ekstremisme, der bl.a. udmøntede sig i dannelsen af Islamisk Stat (IS).

I et forsøg på at mindske terrortruslen fra Islamisk Stat - som Forsvarets Efterretningstjeneste kalder ISIL - har Danmark indtil for en uge siden haft syv kampfly i Syrien og Irak. Men spørgsmålet er, om missionen har virket efter hensigten.

»Det er særligt de lande, som deltager aktivt i den militære indsats mod IS i Syrien og Irak, herunder Danmark, som vil udgøre attraktive terrormål for ISIL, hedder det i FE-rapporten.

Efterretningstjenesten mener ganske vist, at Islamisk Stat er markant svækket, men understreger, at IS' militære tilbagegang vil ikke fjerne roden til det, der

nærede terrorbevægelsen: »Undertrykkende regimer kan ikke løse de grundlæggende politiske og økonomiske problemer, og regionen vil stadig skabe strømme af flygtninge og migranter. ISIL vil i løbet af et til to år ikke længere besidde et større sammenhængende område i Syrien og Irak. Men sunnikstremisme vil stadig findes i regionen, og svækkelsen af ISIL kan skabe grundlag for, at andre lokale oprørsgrupper og internationalt orienterede terrorgrupper, herunder al-Qaeda og al-Qaeda-tilknyttede grupperinger, kan øge deres indflydelse.«

Sagt på en anden måde: Vores seneste militære fremstød har været symptombehandling, ikke en løsning. Vi vandt en krig, men tabte freden. Derefter forsøgte vi at lappe på problemerne, men efterlod - igen - problemets rod. Og på vejen øgede vi så tilmed terrortruslen mod os selv og flygtningepresset mod Europa.

## Pas på (os selv)

Danmark har også sendt en mindre militær styrke som FN-bidrag til Mali i det vestlige Afrika, hvorfra der går et bælte af tiltagende islamistisk aktivitet hele vejen over mod Somalia i Østafrika. Men også der har den militære indsats en klar begrænsning. Faktisk forudser FE en yderligere forringelse af sikkerhedssituationen, der vil give militante islamister gode muligheder for at operere over grænserne. Oveni sætter efterretningstjenesten spørgsmålstegn ved, hvem det egentlig er, de danske styrker skal beskytte. Eller som det hedder i rapporten:

»FN's mission til stabilisering af Mali (Minusma) vil skulle bruge størstedelen af sine ressourcer på at sikre sig selv mod de militante islamisters angreb frem for på at stabilisere situationen.«

Men vi kan stadig kalde det aktivisme. michael.jarlner@pol.dk

I support everyone's troops